

ISSN: 3060-4613

MAKTABGACHA
VA MAKTAB
TA'LIMI VAZIRLIGI

O'zbekiston
Milliy Pedagogika
Universiteti

No6(5)
2026

- 13.00.00 Pedagogika fanlari
- 13.00.01 Pedagogika nazariyasi. Pedagogik ta'limotlar tarixi
- 13.00.02 Ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi (sohalar bo'yicha)
- 13.00.03 Maxsus pedagogika
- 13.00.04 Jismoniy tarbiya va sport mashg'ulotlari nazariyasi va metodikasi
- 13.00.05 Kasb-hunar ta'limi nazariyasi va metodikasi
- 13.00.06 Elektron ta'lim nazariyasi va metodikasi (ta'lim sohaları va bosqichlari bo'yicha)
- 13.00.07 Ta'limda menejment
- 13.00.08 Maktabgacha ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi
- 13.00.09 Ijtimoiy pedagogika
- 07.00.00 Tarix fanlari
- 19.00.00 Psixologiya fanlari
- 01.00.00 Fizika-matematika fanlari
- 02.00.00 Kimyo fanlari
- 03.00.00 Biologiya fanlari
- 09.00.00 Falsafa fanlari
- 10.00.00 Filologiya fanlari
- 11.00.00 Geografiya fanlari

M

AKTABGACHA VA AKTAB TA'LIMI

Pedagogika, psixologiya fanlariga ixtisoslashgan ilmiy jurnal

MAKTABGACHA VA MAKTAB TA'LIMI

Elektron nashr. 446 sahifa,
16-iyun, 2026-yil.

BOSH MUHARRIR:

Karimova E'zoza Gapijanovna – O'zbekiston Respublikasi Maktabgacha va maktab ta'limi vaziri

BOSH MUHARRIR O'RINBOSARI:

Ibragimova Gulsanam Ne'matovna – Pedagogika fanlari doktori, professor

TAHRIRIYAT KENGASHI A'ZOLARI

Ibragimov X.I. – pedagogika fanlari doktori, akademik
Shoumarov G'.B. – psixologiya fanlari doktori, akademik
Qirg'izboyev A.K. – Tarix fanlari doktori, professor
Jamoldinova O.R. – pedagogika fanlari doktori, professor
Sharipov Sh.S. – pedagogika fanlari doktori, professor
Shermuhhammadov B.Sh. – pedagogika fanlari doktori, professor
Ma'murov B.B. – pedagogika fanlari doktori, professor
Madraximova F.R. – pedagogika fanlari doktori, professor
Kalonov M.B. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Nabiyev D.X. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Qo'ldoshev Q. M. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Ikramxanova F.I. – filologiya fanlari doktori, professor
Ismagilova F.S. – psixologiya fanlari doktori, professor (Rossiya)
Stoyuxina N.Yu. – psixologiya fanlari nomzodi, dotsent (Rossiya)
Magauova A.S. – pedagogika fanlari doktori, professor (Qozog'iston)
Rejep O'zyurek – psixologiya fanlari doktori, professor (Turkiya)
Wookyu Cha – Koreya milliy ta'lim universiteti rektori (Koreya)
Polonnikov A.A. – psixologiya fanlari nomzodi, dotsent (Belarus)
Mizayeva F. O. – Pedagogika fanlari doktori, dotsent
Baybayeva M.X. – pedagogika fanlari doktori, professor
Muxsiyeva A.T. – pedagogika fanlari doktori, professor
Aliyev B. – falsafa fanlari doktori, professor
Abdullayeva N. Sh. – Pedagogika fanlari doktori (DSc), professor
Doniyorov S. M. – “Yangi O'zbekiston” va “Pravda Vostoka” gazetalari tahririyati DM bosh muharriri, O'zbekiston Respublikasida xizmat ko'rsatgan jurnalist, filologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
G'afurov D. O. – falsafa fanlari doktori (Phd)
Shomurodov R.T. – iqtisodiyot fanlari nomzodi (PhD), dotsent
Mirzayeva F. O. – pedagogika fanlari doktori (DSc), dotsent
Jalilova S.X. – psixologiya fanlari nomzodi (PhD), dotsent
Bafayev M.M. – psixologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Usmonova D.I. – Samarqand iqtisodiyot va servis institute dotsenti
Saifnazarov I. – falsafa fanlari doktori, professor
Nematov Sh.E. – pedagogika fanlari nomzodi (PhD)
Tillashayxova X.A. – psixologiya fanlari nomzodi (PhD), dotsent
Yuldasheva F.I. – pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Yuldasheva D.B. – filologiya fanlari bo'yicha falsafa (PhD) doktori, dotsent
Tangriyev A. T. – Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti kafedra professori
Ashurov R. R. – psixologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Panjiyev M. A. – Qashqadaryo viloyati Maktabgacha va maktab ta'limi boshqarmasi boshlig'ining birinchi o'rinbosari
Xudayberganov N. A. – Xorazm Ma'mun akademiyasi Tabiiy fanlar bo'limining katta ilmiy xodimi, biologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Vaxobov Anvar Abdusattor o'g'li – Pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori, dotsent

Muassis: “Tadbirkor va ishbilarmon” MChJ

Hamkorlarimiz: O'zbekiston Respublikasi Maktabgacha va maktab ta'limi vazirligi, O'zbekiston milliy pedagogika universiteti

EDITOR-IN-CHIEF:

Karimova E'zoza Gapirzhanovna – Minister of Perschool and School Education of the Republic of Uzbekistan

DEPUTY EDITOR-IN-CHIEF:

Ibragimova Gulsanam Ne'matovna – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

EDITORIAL BOARD MEMBERS:

Ibragimov X.I. – Doctor of Pedagogical Sciences, Academician

Shoumarov G. B. – Doctor of Psychological Sciences, Academician

Qirg'izboyev A. K. – Doctor of Historical Sciences, Professor

Jamoldinova O.R. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Sharipov Sh.S. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Shermuhhammadov B.Sh. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Ma'murov B.B. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Madraximova F.R. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Kalonov M.B. – Doctor of Economic Sciences, Professor

Nabiyev D.X. – Doctor of Economic Sciences, Professor

Koldoshev K. M. – Doctor of Economic Sciences, Professor

Ikramxanova F.I. – Doctor of Philological Sciences, Professor

Ismagilova F.S. – Doctor of Psychological Sciences, Professor (Russia)

Stoyuxina N.Yu. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor (Russia)

Magauova A.S. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor (Kazakhstan)

Rejep O'zyurek – Doctor of Psychological Sciences, Professor (Turkey)

Wookyu Cha – President of the National University of Education, Korea (South Korea)

Polonnikov A.A. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor (Belarus)

Mizayeva F. O. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Baybayeva M.X. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Muxsiyeva A.T. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Aliyev B. – Doctor of philosophy, professor

Abdullayeva N. Sh. – Doctor of Pedagogical Sciences (DSc), Professor

Doniyorov S. M. – Editor-in-Chief of the DM Editorial Office of the newspapers “Yangi O'zbekiston” and “Pravda Vostoka”, Honored Journalist of the Republic of Uzbekistan, Doctor of Philosophy (PhD) in Philology, Associate Professor

Gafurov D. O. – Doctor of Philosophy (PhD)

Shomurodov R.T. – Candidate of Economic Sciences (PhD), Associate Professor

Mirzayeva F. O. – Doctor of Pedagogical Sciences (DSc), Associate Professor

Jalilova S.X. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor

Bafayev M.M. – Doctor of Philosophy in Psychological Sciences (PhD), Associate Professor

Usmonova D.I. – Associate Professor, Samarkand Institute of Economics and Service

Saifnazarov I. – Doctor of philosophy, professor

Nematov Sh.E. – Candidate of Pedagogical Sciences (PhD)

Tillashayxova X.A. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor

Yuldasheva F.I. – Doctor of Philosophy in Pedagogical Sciences (PhD), Associate Professor

Yuldasheva D.B. – Doctor of Philosophy (PhD) in Philological Sciences, Associate Professor

Tangriyev A.T. – is a professor of Tashkent State University of Economics

Ashurov R. R. – Doctor of Philosophy (PhD) in Psychology, Associate Professor

Panjiyev M. A. – First Deputy Head of the Department of Preschool and School Education of the Kashkadarya Region

Khudaiberganov N. A. – Senior Researcher of the Department of Natural Sciences of the Khorezm Mamun

Academy, Doctor of Philosophy (PhD) in Biological Sciences

Vakhobov Anvar Abdusattor oglu – Doctor of Philosophy in Pedagogical Sciences, Associate Professor

“Maktabgacha va maktab ta'limi” jurnali O'zbekiston Respublikasi Oliy attestatsiya komissiyasining quyidagi qarorlariga asosan pedagogika va psixologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD) hamda fan doktori (DSc) ilmiy darajasiga talabgorlarning dissertatsiyalaridagi asosiy ilmiy natijalarni chop etish uchun milliy ilmiy nashrlar ro'yxatiga kiritilgan:

Pedagogika fanlari bo'yicha: OAK Kengashi tavsiyasi (26.08.2024-y., №11-05-4381/01) asosida:

- Ekspert kengashi (29.10.2024-y., №10)
- Rayosat qarori (31.10.2024-y., №363/5)

Psixologiya fanlari bo'yicha: Toshkent davlat pedagogika universiteti murojaatiga asosan OAK tavsiyasi (24.04.2025-y., №11-05-2566/01):

- Ekspert kengashi (25.05.2025-y., №10)
- Rayosat qarori (08.05.2025-y., №370/5)

“Maktabgacha va maktab ta'limi”
jurnali

26.09.2023-yildan

O'zbekiston Respublikasi Prezidenti
Administratsiyasi huzuridagi Axborot
va ommaviy kommunikatsiyalar
agentligi tomonidan **№C-5669363**
reyestr raqami tartibi bo'yicha
ro'yxatdan o'tkazilgan.

Litsenziya raqami: **№136361**

MUNDARIJA

Tinglovchilarga axloqiy-estetik tarbiya berishda notiqlik madaniyatini shakllantirishning samaradorlik ko'rsatkichlari	10
<i>Fazliddin Abdunabiyevich Abdurazaqov</i>	
Professor-o'qituvchilarning ilmiy-pedagogik salohiyatini xalqaro mezonlar asosida rivojlantirish yo'llari	15
<i>Maxmudov Qudratbek Shavkat o'g'li</i>	
Orfografik kompetensiyaning mohiyati va boshlang'ich sinflarda shakllanish bosqichlari	21
<i>Abduvaliyeva Nodira Alisherovna, Mo'minjonova Gulnoraxon Abdupatto qizi</i>	
Tabiiy fanlarni o'qitishda uch o'lchamli vizualizatsiyalarning boshlang'ich ta'limdagi ahamiyati	25
<i>Nabijonova Feruza Valijon qizi</i>	
Loyiha texnologiyasi asosida bo'lajak o'qituvchilarda ijtimoiy tashabbuskorlikni rivojlantirish mazmuni	28
<i>O'rinova Nilufar Muxammadovna</i>	
Sinfdan tashqari o'qish darslarida badiiy asar bilan ishlashning kompetensiyaviy yondashuv asosidagi metodikasi	32
<i>Qilichova Billura Yorqinxuja qizi, Homidov H. K.</i>	
Kasbiy-kommunikativ madaniyat fenomenining pedagogik talqini va rivojlanish tendensiyalari	37
<i>Tashpulatova Nodira Olimjon qizi</i>	
Tabiiy fanlarni o'qitishda kompetensiyaviy yondashuv	41
<i>Umbarova Nasiba Xolboy qizi</i>	
Xorijiy tillarni o'rganishda shaxs nutqining shakllanishida psixolingvistikaning ahamiyati	44
<i>Ahmedov Shavkat Asadilloevich, Ataboev Navruz Ihombek o'g'li</i>	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarida matnni tushunish va tahlil qilish ko'nikmalarini rivojlantirish metodikasi (PIRLS dasturi misolida)	47
<i>Abduraxmanova Charos Burxanovna</i>	
Lesson Planning in English Language Teaching at Technical Universities	51
<i>Aitbaeva Nursuliu Tairbekovna</i>	
Lingvistik intellekt asosida individual o'qitish yondashuvining samaradorligi	55
<i>Allanazarova Sadoqat Azimovna</i>	
Xorij tadqiqotlarida zamonaviy oila transformatsiyasida farzandlar taraqqiyotining ijtimoiy-psixologik asoslari	59
<i>Bo'riyeva Mahbuba Shavkatovna</i>	
Теоретико-методологические подходы к изучению эмоциональных концептов в литературе: (на материале английских и немецких фразеологизмов)	63
<i>Сайёра Улашевна Тагаева, Азиза Анкаевна Уразкулова</i>	
The Importance of Forming a Schedule for High School Students	67
<i>D. T. Atabayeva, X. I. Abduraymova</i>	
Milliy cholg'u ansambllari orqali o'quvchilar musiqiy dunyoqarashini shakllantirish	70
<i>Dadamirzayeva Gulshanoy To'lanjon qizi</i>	
Umumiy o'rta ta'lim muassasalarida ma'naviy-axloqiy tarbiyaga yondashuvning texnologik xususiyatlari ...	75
<i>Jumanov Sherzod Saloyevich</i>	
Adabiyot darsliklari uchun yangi o'zbek adabiyoti namunalarini saralashning ilmiy-metodik asoslari	78
<i>Musaboyeva Zulfira Iqboljon qizi</i>	
Maktab geometriyasida ko'pyoqlilar mavzusini o'rganishning innovatsion usullari	83
<i>Pirlepesov Umrbek Baxtiyor o'g'li</i>	
Generativ AI vositalarining mustaqil ta'lim jarayonidagi didaktik funksiyalari	86
<i>Qahramonova Xumora Qahramonovna</i>	
O'quvchi-sportchilar uchun individual mashg'ulot yuklamalarini avtomatik rejalashtirish va optimallashtirish imkoniyatini yaratish ahamiyati	91
<i>Qosimov Faxriddin Jo'raqulovich</i>	

Когнитивный диссонанс как социально-психологический феномен в контексте высшего образования: теоретический анализ	95
Мансурова Гульмира Рафазловна	
Регуляторный произвол или необходимый порядок? Влияние новых регуляторных механизмов на свободу расследовательской журналистики	101
Рауфова Озода	
Qizlar tarbiyasida mahalla–oila–maktab hamkorligi mexanizmlari	105
Choriyeva Dildora Ismat qizi	
Oliy ta'lim muassasalarida jismoniy tarbiya mashg'ulotlarini individuallashtirishning samaradorligi: kompetensiyaviy yondashuv asosida	109
Tangriyev Abdulkarim Tovashevich	
O'qish savodxonligi darslarida matn bilan ishlash orqali o'quvchilarda muammoli vaziyatlarni hal etish ko'nikmalarini rivojlantirish texnologiyasi.....	114
Boymurodova Nodirabegim Bahodir qizi	
Raqamli transformatsiya sharoitida STEAM ta'limi orqali talabalarda tanqidiy fikrlash kompetensiyasini shakllantirish	120
Kozimova Mehriniso Akbarali qizi	
Oliy ta'limda kvest texnologiyasi yordamida fizika fanining murakkab tushunchalarini o'zlashtirish samaradorligini oshirish metodikasi.....	125
O'rinboyeva Kumushoy Sultonbek qizi	
Tasvirlarga raqamli ishlov berish texnologiyalari va ularning amaliy qo'llanilishi	129
Sharipov Nodir Botir o'g'li	
Management of Medical Emergencies in Outpatient Dental Clinics.....	133
Adurazzoqov Kamoliddin, Umarov Maruf, Buzrukhoda Javohir	
Psixologik farovonlikning asosiy komponentlari, ta'sir qiluvchi omillar va zamonaviy baholash usullari	138
Aliyev Samariddin Murotali o'g'li	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarining nutqiy kompetensiyasini rivojlantirishning ilmiy-nazariy asoslari	142
Boymurodova Sadoqat Istam qizi	
O'zbekiston Respublikasi ta'lim tizimi.....	146
Gadoymurodova Kamola Sunnatulloevna	
Oilada bola tarbiyasining ahamiyati va uning shaxs kamolotiga ta'siri	151
Galdiyeva Mehribon Durdiyevna, Oilimova Mushtariy Xaydarali qizi	
Art-pedagogika vositasida boshlang'ich sinf o'quvchilarida estetik dunyoqarashni shakllantirishning pedagogik ahamiyati	154
Gulboyev Akbar Tuxtyayevich	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarida ma'naviy tadbirlar orqali vatanparvarlik tuyg'usini shakllantirish	158
Homidov Husniddin Kupaysinovich, Yusupova Gulzor Yunusjon qizi, Norbekova Sevinch Musurmon qizi	
Bone-Grafting Materials in Oral Surgery: Classification, Biological Properties, and Clinical Application	161
Jumaqulova Mashhura Alishevovna, Buzrukhoda Javohir Davronovich	
Mediatsiya va o'qib tushunish kompetensiyasi o'rtasidagi o'zaro aloqadorlik	166
Karimova Dilyoraxon Raximjon qizi	
Using STEM Technologies to Foster Rational Thinking in the Dentistry	169
Khonimqulov Javlon, Burkhonova Zarafuz	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarini montessori metodikasi vositasida til o'rganish ko'nikmalarini shakllantirish usullari modeli.....	173
Mahbuba Yusupova Rustam qizi	
Maktabgacha yoshdagi bolalarda tayanch kompetensiyalarni integrativ yondashuv asosida shakllantirish metodikasining samaradorligi.....	177
Nasimova N. Q.	
Analysis of Scanning Techniques Used in Orthodontic Dentistry	182
Nasrullayev Javlonbek Ta'atonovich, Rahimberdiyev Rustam Abdunosirovich	
Zamonaviylik - ta'lim konsepsiyasida asosiy mezon sifatida	187
Ochilova Gulnoza Odilovna	

MUNDARIJA СОДЕРЖАНИЕ CONTENTS	O'qish savodxonligi darslarida xalq og'zaki ijodidan foydalanish metodikasi ..... 191 Qahhorova Sojida Bahodir qizi, Zokirov Javoxir G'aybullo o'g'li
	Diqqat va xotira jarayonlarida raqamli texnologiyalarning roli ..... 196 Salomova Nargiza Sattorovna
	Talabalarda kasbiy refleksiya rivojlanishiga ta'sir etuvchi psixologik omillarning empirik tahlili..... 200 Shukurova Nargiza Ikramovna
	Gimnastikachi qizlarda egiluvchanlik jismoniy sifatini rivojlantirish jarayonida shikastlanishlarning oldini olish ..... 205 Sultanova Musharafxon Xudoyqul qizi
	Maktabgacha katta yoshdagi bolalarda ekologik bilimlarni raqamli texnologiyalar yordamida rivojlantirish... 210 Sayfetdinova Dildora Ikramitdinovna
	Maktabgacha yoshdagi bolalarning rivojlanishida shaxsga yo'naltirilgan texnologiyalardan foydalanishning o'ziga xos xususiyatlari, imkoniyatlari va yo'nalishlari ..... 216 Uralova Nurxon Maxadovna
	Naqshbandiya qadriyatlarini bo'lg'usi o'qituvchi shaxsini shakllantirishdagi o'rni..... 220 Xalmuxamedova Maxbuba Aslanovna
	Boshlang'ich ta'limda raqamli texnologiyalardan foydalanishning ilmiy-metodik asoslari ..... 223 Xo'jamberdiyeva Maftuna Norqobilovna, Sanaqulova Sevinch Baxtiyor qizi
	Developing Logical Thinking via the Use of STEM Technology ..... 226 Yarmuhammedov Nabijon Navruzovich, Burkhonova Zarafuz
	Jismoniy tarbiya darslarida innovatsion metodlardan foydalanishning ahamiyati ..... 229 Yo'ldoshboyeva Zulfiya Ravshan qizi, Jumayev Abdilxakim Turdiyevich
	Значение предмета физического воспитания и спортивной метрологии в физическом воспитании молодежи ..... 233 Маматкулов Равшанжон Солижонович
	Аксиологические аспекты диалога культур в романе Сухбата Афлатуни "Рай Земной" ..... 237 Чернова Татьяна Алексеевна, Худойназаров Сардорбек
	Maktab boshqaruvida ilmiy asoslangan yondashuvlarni joriy etishning pedagogik shart-sharoitlari..... 240 Akbutayeva Gulasal Uzoq qizi
	Features of Verbal and Non-Verbal Communication in Teaching Foreign Languages in Higher Education Institutions ..... 248 Gulnoza Aslamovna Azimkulova
	Chaenomeles Japonica (Thunb.) Lindl. Ex Spach mevalaridan ajratib olingan polifenol va pektin komplekslarining ichak mikrobiotasi, oksidlovchi stress va immun javobga ta'sirini molekulyar-biologik usullar asosida tadqiq etish ..... 251 Ergasheva Nigora G'ayratovna
	Contemporary Linguodidactic Trends in Teaching English in Higher Education ..... 259 Khudoyarova Ziyoda Maratovna
	Yuqori sinf o'quvchilarida tanqidiy fikrlash ko'nikmalarini rivojlantirishning muammo va imkoniyatlari..... 264 Layloxon Xabibullayeva Tursunali qizi
	Raqamli sport pedagogikasi va bo'lajak jismoniy tarbiya o'qituvchilarining kasbiy kompetentligini rivojlantirish omillari..... 269 Matvapayev Azizbek Gaibnazar o'g'li
	Sun'iy intellektga qaramlik: raqamli addiksiya evolyutsiyasining yangi bosqichi ..... 273 Mo'minxo'jayeva Zuhra Alimjon qizi
	Linguo-Cognitive Modeling of The Relationship Between Life and Death In Literary Texts: a Comparative Analysis (Based on 20 th -Century English and Karakalpak Works)..... 279 Najimova Perizad Arslanbay qizi
	Talabalar intellektual qobiliyatini rivojlantirishning didaktik imkoniyatlari ..... 283 Shodiyeva Charos Ravshan qizi
	Ta'limiy o'yinlar vositasida ko'zi ojiz bolalar nutqidagi kamchiliklarni korreksiyalashga qaratilgan mashg'ulotlarining asosiy bosqichlari ..... 286 Xaytova Farida Kuchkarovna

Raqamli va an'anaviy o'qish: qiyosiy tahlil.....	292
<i>Mashrapova Sevara Xabibovna</i>	
Mustahkam oila qadriyatlari va ularning zamonaviy jamiyat rivojiga ta'siri.....	296
<i>Soyibova Bonu O'tkir qizi</i>	
Sog'lom turmush tarzini shakllantirishning pedagogik mohiyati	301
<i>Xoliqov Farxod Karomatillo o'g'li</i>	
Boshlang'ich ta'limda raqamli texnologiyalar: sun'iy intellekt vositalaridan oqilona foydalanish metodikasi...	305
<i>Aminov Shavkatjon Sobir o'g'li, Abdusattarova Muhlisaxon Foziljon qizi, Berdiyaroova Jasmena Sherzodjon qizi</i>	
Boshlang'ich tayyorgarlik bosqichidagi dzyudochilarda koordinatsion qobiliyatlarni shakllantirishning samarali vositalari	311
<i>Jumanova Iroda Shokirjon qizi</i>	
Mediatsiya va o'qib tushunish kompEtensiyasi o'rtasidagi o'zaro aloqadorlik.....	315
<i>Karimova Dilyoraxon Raximjon qizi</i>	
Xorijiy tillarda yozma ish turlarini o'rganishning o'ziga xos jihatlari	319
<i>Omonova Sarvinov</i>	
Can Duolingo Reduce Speaking Anxiety: A Literature-Based Analysis	322
<i>Qodirqulova Ra'no</i>	
Kommunikativ yondashuv asosida o'quvchilarning chet tilida muloqot qilish ko'nikmalarini takomillashtirish	326
<i>Sa'dullayeva Shahzoda Nuriddin qizi</i>	
Zamonaviy psixologning kasbiy kompetensiyasi: krizisli vaziyatlarda ishlash texnologiyalari.....	330
<i>Shirinov Otobek Tualovich</i>	
Maktabgacha yoshdagi bolalarning rivojlanishida shaxsga yo'naltirilgan texnologiyalardan foydalanishning o'ziga xos xususiyatlari, imkoniyatlari va yo'nalishlari	333
<i>Uralova Nurxon Maxadovna</i>	
Иммерсивные технологии в обучении русскому языку как иностранному: современные подходы и перспективы	337
<i>Абдусаламова Адиба Каримджановна</i>	
Инновационная методика интенсивного обучения студентов филологического направления русскому языку в сопоставлении с узбекским языком	340
<i>Касимов А. Б.</i>	
Basketbolchilarning jamoaviy texnik harakatlarini takomillashtirish.....	344
<i>Mirzayev Xusniddin Abdusattor o'g'li</i>	
Boshlang'ich sinflarda zamonaviy o'qitish usullari.....	348
<i>Alimjanova Matlyuba Yunusovna</i>	
Socio-Psychological Mechanisms of Child Protection From Violence: International Experience and the Practice of Uzbekistan.....	351
<i>Ganiev Maksudjon Najim ugli</i>	
Malaka oshirish jarayonida maktab o'qituvchilarining metodik kompetentligini rivojlantirishning pedagogik shart-sharoitlari	357
<i>Gafforova Sarvinov Asrorovna</i>	
Чап qo'li yetakchi o'quvchilarni o'qitishda neyropedagogik yondashuvning pedagogik mohiyati va asosiy tushunchalari	361
<i>Rashidov Abduaziz Abduvali o'g'li</i>	
XIX asr oxiri – XX asr boshlarida jadidchilik harakatining Qashqadaryoga kirib kelishi va uning ta'lim tizimiga oid tarixiy-pedagogik ildizlari	369
<i>Sulaymonova Nilufar O'tkir qizi</i>	
Снижение коммуникативной тревожности студентов-филологов средствами театральных упражнений в обучении немецкому языку	372
<i>Галиуллов Марат Анварович</i>	
Педагогические условия совершенствования дидактических моделей обучения студентов в цифровой образовательной среде	376
<i>Рахматова Нигина Исломовна</i>	

O'smirlarda internet tobeligi namoyon bo'lishining shaxs xususiyatlariga ta'siri.....	380
Djuxonova Noxida Xayotjonovna	
Tarix darslarida "Educaplay" interaktiv o'yinlaridan foydalanishning pedagogik imkoniyatlari.....	384
Eshankulova Ma'mura Davlatovna	
Yangi O'zbekistonda nogironligi bo'lgan shaxslarning ijtimoiy faolligini ta'minlash: falsafiy tahlil va milliy dastur istiqbollari	388
Jurayeva Mushtariy Muxaydinovna	
"Neyropsycore / Bo'g'irsoq" kompyuterlashtirilgan dasturi asosida 6-9 yoshli bolalarda eshituv-so'z-mantiqiy xotirani rivojlantirish samaradorligi.....	392
Mirzajonova Eleonora Topvoldiyevna	
Texnika oliy ta'limida o'qitishning metodologiyasi: zamonaviy yondashuvlar va samarali pedagogik texnologiyalar	395
Numonjonov Shoxzodbek Dilshodjon o'g'li	
Raqamli ta'limda fizika o'qitish metodikasini takomillashtirish modeli	401
Sh. A. Saidova, J. J. Kamolov	
Tanqidiy fikrlash ko'nikmalarining yozuv kompetensiyasini shakllantirishdagi o'rni.....	410
Jo'rayeva Zuhra Kamoliddin qizi	
Integrativ o'qitish samaradorligini oshirishning pedagogik shart-sharoitlari mazmuni.....	414
Kamola U. Mirzayeva	
Oliy ta'lim tizimida dasturiy-konseptual modellashtirishning epistemologik va metodologik asoslari	419
Muydinjonov Ziyodjon Rafiqjon o'g'li	
Imom G'azzoliyning farzand tarbiyasiga oid qarashlarini zamonaviy pedagogikaga joriy etish shart-sharoitlari.....	423
Nabiyeva Aziza Komil qizi	
Parsial o'quv dasturlarining pedagogik mazmuni, tuzilishi va boshlang'ich ta'lim metodikasidagi nazariy asoslari	429
Saydillayeva Mehrnaz Bahodir qizi	
FabLab va MakerSpace texnologiyalari asosida bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarida texnik ijodkorlikni shakllantirish metodikasi	434
Xudaykulova Saida Zakirovna	
The Role of Qualified Teachers in Students' Career Choices.....	441
Karimov Dostonjon Karimovich	

TARIX DARSLARIDA “EDUCAPLAY” INTERAKTIV O‘YINLARIDAN FOYDALANISHNING PEDAGOGIK IMKONIYATLARI

Eshankulova Ma'mura Davlatovna

Sirdaryo viloyati pedagogik mahorat markazi

Annotatsiya: Ushbu maqolada tarix darslarida “Educaplay” interaktiv o'yin platformasidan foydalanishning pedagogik imkoniyatlari ko'rib chiqilgan. Maqolada “Educaplay” platformasining asosiy xususiyatlari, tarix ta'limida qo'llanilishi, o'quvchilarning bilim o'zlashtirish samaradorligiga ta'siri hamda dars jarayonini faollashtirish yo'llari tahlil qilinadi. Tadqiqot natijalari interaktiv o'yinlar o'quvchilarning tarixiy tafakkurini rivojlantirishda, motivatsiyasini oshirishda va materialni o'zlashtirishni yaxshilashda muhim pedagogik vosita ekanligini ko'rsatdi.

Kalit so'zlar: “Educaplay”, interaktiv o'yin, tarix ta'limi, pedagogik texnologiya, raqamli ta'lim, gamifikatsiya, o'quvchi motivatsiyasi.

Abstract: This article explores the pedagogical opportunities of using the Educaplay interactive game platform in history lessons. The paper examines the main features of the Educaplay platform, its application in history education, its impact on students' learning outcomes, and ways to enhance classroom engagement. The findings of the study indicate that interactive games are an effective pedagogical tool for developing students' historical thinking, increasing their motivation, and improving their mastery of educational content.

Key words: Educaplay, interactive games, history education, pedagogical technology, digital education, gamification, student motivation.

Аннотация: В данной статье рассматриваются педагогические возможности использования платформы интерактивных игр “Educaplay” на уроках истории. Анализируются основные особенности платформы “Educaplay”, её применение в историческом образовании, влияние на результаты обучения учащихся, а также способы активизации учебного процесса. Результаты исследования показали, что интерактивные игры являются эффективным педагогическим средством развития исторического мышления учащихся, повышения их мотивации и улучшения усвоения учебного материала.

Ключевые слова: “Educaplay”, интерактивные игры, историческое образование, педагогическая технология, цифровое образование, геймификация, мотивация учащихся.

KIRISH

Bugungi kunda ta'lim tizimini raqamlashtirish jarayoni jadal sur'atlar bilan rivojlanib bormoqda. O'zbekiston Respublikasida amalga oshirilayotgan ta'lim islohotlari doirasida o'quv jarayoniga zamonaviy axborot-kommunikatsiya texnologiyalarini keng joriy etish ustuvor yo'nalish sifatida belgilangan. Xususan, 2020–2025-yillarga mo'ljallangan “Raqamli O'zbekiston!” dasturi ta'lim sohasini raqamli transformatsiya qilishni asosiy maqsad qilib qo'ygan edi.

Tarix o'qitishda an'anaviy usullar ko'pincha o'quvchilarning qiziqishini to'liq uyg'otishga qodir bo'lmaydi. Tarixiy voqealar, sanalar va shaxslar haqidagi ma'lumotlarni yodlash jarayonini jonlantirish, o'quvchilarni faol ishtirokchi sifatida jalb qilish zarurati interaktiv ta'lim vositalaridan foydalanish imkoniyatlarini ko'rib chiqishni taqozo etadi. Shu munosabat bilan “Educaplay” platformasi alohida e'tiborga loyiq hisoblanadi.

MAVZUGA OID ADABIYOTLAR SHARHI

Educaplay bilan ishlashning metodologik asosi gamifikatsiya (gamification) konsepsiyasiga tayanadi. Gamifikatsiya – bu o'quv jarayoniga o'yin elementlarini (ball, daraja, mukofot, raqobat) kiritish orqali motivatsiyani oshirishning pedagogik yondashuvi sifatida ta'riflanadi (Deterding et al., 2011).

1 <http://lex.uz/ru/docs/-5030957>

L.S. Vigotskiyning “yaqin rivojlanish zonasi” nazariyasiga ko‘ra, o‘yin faoliyati bolaning kognitiv rivojlanishida muhim o‘rin tutadi. O‘yin jarayonida o‘quvchi anglagan holda yangi bilimlarni o‘zlashtirishga undaladi, qiyinchiliklarga dosh berish irodasini shakllantiradi. Tarixni o‘yinli muhitda o‘rganish esa mavhumroq ma’lumotlarning xotirada mustahkam o‘rnashishini ta’minlaydi.

Prensky (2001) ta’kidlashicha, zamonaviy raqamli avlod o‘quvchilari “raqamli mahalliy” (digital natives) bo‘lib, ular an’anaviy darsliklar bilan emas, balki interaktiv va raqamli muhitlar bilan samarali ishlaydi. Shu sababdan Educaplay kabi platformalar zamonaviy pedagogika uchun muhim resursga aylanib bormoqda.

Mazkur tadqiqotda tarix darslarida “Educaplay” interaktiv o‘yin platformasidan foydalanishning pedagogik imkoniyatlarini aniqlash maqsadida qiyosiy-tahliliy, pedagogik kuzatish, ilmiy adabiyotlarni o‘rganish va umumlashtirish metodlaridan foydalanildi. Tadqiqot jarayonida gamifikatsiya, interaktiv ta’lim hamda raqamli pedagogika sohalariga oid ilmiy manbalar tahlil qilindi.

Qiyosiy-tahliliy metod yordamida an’anaviy tarix darslari bilan “Educaplay” platformasi asosida tashkil etilgan darslarning o‘ziga xos jihatlari solishtirildi. Shuningdek, platformaning turli interaktiv o‘yin formatlari (viktorina, krossvord, mos keltirish, vaqt chizig‘i va boshqalar)ning ta’lim jarayonidagi samaradorligi o‘rganildi.

Pedagogik kuzatish metodi orqali interaktiv o‘yinlardan foydalanishning o‘quvchilarning darsdagi faolligi, motivatsiyasi va tarixiy tafakkurini rivojlantirishga ta’siri tahlil qilindi. Olingan ma’lumotlar umumlashtirilib, tarix ta’limida “Educaplay” platformasidan foydalanishning pedagogik afzalliklari hamda amaliy imkoniyatlari yuzasidan xulosalar ishlab chiqildi.

TAHLIL VA NATIJALAR

“Educaplay” platformasining mohiyati va xususiyatlari haqida gap borganda, avvalambor, bu qanday platforma ekanligini ochiq qilib olish lozim. Educaplay (edukapley) – bu o‘qituvchilarga o‘quv jarayonida foydalanish uchun turli xil interaktiv o‘yin va mashqlar yaratish imkonini beruvchi bepul onlayn platforma (www.educaplay.com). Ispan kompaniyasi tomonidan 2010-yilda yaratilgan ushbu platforma bugungi kunda 150 dan ortiq mamlakatda, jumladan, O‘zbekistonda ham keng qo‘llanilmoqda.

Platformaning asosiy xususiyatlarini quyidagicha tavsiflash mumkin:

- Ko‘p funktsionallik:** platforma 20 dan ortiq turli xil o‘yin formatlarini (krossvord, viktorina, so‘z birikmalari, hengmen (hangman), Jamb (jumble) so‘zlar, topishmoq va boshqalar) o‘z ichiga oladi;
- Qulay interfeys:** murakkab dasturlash bilimlari talab qilinmasdan, o‘qituvchilar o‘zlari mustaqil ravishda o‘yin va mashqlar yaratishi mumkin;
- Multimediya imkoniyatlari:** rasmlar, audio va video materiallarni o‘yinlarga qo‘shish imkoniyati mavjud, bu tarix darslarida tarixiy fotosuratlar va hujjatlar bilan ishlashni osonlashtiradi;
- Moslashuvchan foydalanish:** platforma kompyuter, planshet va smartfonlarda ishlaydi, bu uni dars va uy vazifalarida qo‘llash imkonini beradi;
- Natijalarni kuzatish:** o‘qituvchi har bir o‘quvchining natijalari va faolligini real vaqt rejimida kuzatib borishi mumkin.

Tarix darslarida Educaplay platformasining turli formatlaridan maqsadli foydalanish mumkin. Quyida asosiy variantlar va ularning pedagogik maqsadlari ko‘rsatilgan:

- Krossvord.** Tarixiy atamalar, davlatlar, shaxslar nomlari va sanalar bo‘yicha krossvordlar o‘quvchilarning lug‘aviy boyligini rivojlantiradi. Masalan, “O‘rta asrlar davlatlari” mavzusida krossvord tuzish orqali o‘quvchilar xalifalik, feodalizm, vazir kabi atamalarni mustahkamlaydi.
- Viktorina.** Ko‘p tanlovli savol-javob o‘yini bilimlarni tekshirish va mustahkamlashda samarali. “Amir Temur davri” bo‘yicha viktorina o‘tkazishda o‘quvchilar katta qiziqish bilan ishtirok etadi va raqobat muhiti motivatsiyani oshiradi.
- Mos keltirish.** Tarixiy sana va voqealarni moslashtirish o‘yini xronologik tafakkurni rivojlantiradi. O‘quvchilar voqealar ketma-ketligini o‘rganganda ushbu format juda foydali bo‘ladi.
- Xarita o‘yini.** Tarixiy geografiya bo‘yicha interaktiv xarita o‘yinlari o‘quvchilarning fazoviy tafakkurini shakllantiradi. Ipak yo‘li shaharlarini xaritada belgilash, Aleksandr Makedonskiy yurishlarini kuzatish kabi mashqlar shu kategoriyadagi o‘yinlarga misol bo‘la oladi.
- Vaqt chizig‘i.** Voqealarni vaqt chizig‘iga joylashtirish o‘yini tarixiy xronologiyani o‘rganishda eng samarali usullardan biridir. O‘quvchilar voqealarni to‘g‘ri ketma-ketlikda joylashtirish orqali tarixiy jarayonlarni chuqurroq tushunadi.

6. **So'z izlash.** Mavzu bo'yicha atamalar to'plangan so'z izlash o'yini dars boshida yangi mavzuni kiritishda yoki dars oxirida bilimlarni mustahkamlashda qo'llanilishi mumkin.

Tadqiqotchilar (Mayer, 2009; Gee, 2007; Squire, 2011) interaktiv o'yinlar orqali ta'lim olishning quyidagi pedagogik imkoniyatlarini aniqlagan:

1. **Motivatsiyani oshirish** – o'yin elementi o'quvchilarni ixtiyoriy ravishda o'qishga undaydi. Raqobat, ball yig'ish va yutuqlarga erishish istagi darsga qiziqishni sezilarli darajada kuchaytiradi.
2. **Faol o'qish (Active Learning)** – passiv tinglash o'rniga o'quvchi faol ishtirokchiga aylanadi. Bloom taksonomiyasining yuqori darajalariga (tahlil, sintez, baholash) erishish imkoni paydo bo'ladi.
3. **Differensial ta'lim** – Educaplay o'quvchilarning turli darajalariga moslashgan topshiriqlar yaratish imkonini beradi. Kuchli o'quvchilar uchun murakkab, zaif o'quvchilar uchun oddiyroq o'yinlar tayyorlash mumkin.
4. **Tezkor qayta aloqa** – o'yinda darhol natija ko'rsatilishi o'quvchiga qayerda xato qilganini bilish va uni to'g'rilash imkonini beradi. Bu formativ baholashning samarali shakli hisoblanadi.
5. **Hamkorlikda o'rganish** – guruhli rejimda o'yinlar o'quvchilar o'rtasida hamkorlik va muloqotni rivojlantiradi, jamoadorlik ruhini shakllantiradi.
6. **Uzoq muddatli xotira** – hissiy jihatdan ta'sirli bo'lgan ma'lumotlar uzoq muddatli xotirada yaxshiroq saqlanadi. O'yin jarayonida olingan bilim shu tufayli mustahkamroq o'rnashadi.

Darsga tatbiq etish metodikasi

Educaplay o'yinlarini tarix darsiga muvaffaqiyatli integratsiya qilish uchun quyidagi bosqichli yondashuv tavsiya etiladi:

I bosqich – **Dars oldi tayyorgarlik (5–7 daqiqa):** O'qituvchi Educaplay orqali oldingi mavzuga oid qisqa viktorina yoki so'z izlash o'yini o'tkazadi. Bu bilimlarni faollashtirishga (activation of prior knowledge) xizmat qiladi va darsning psixologik muhitini ijobiy kayfiyatga yo'naltiradi.

II bosqich – **Yangi mavzuni mustahkamlash (10–15 daqiqa):** Yangi mavzu tushuntirilib bo'lingandan so'ng, krossvord yoki mos keltirish o'yini orqali tushuncha tekshiriladi. O'quvchilar jamoada yoki mustaqil ravishda o'yin bajaradilar.

III bosqich – **Yakuniy baholash (5–8 daqiqa):** Dars yakunida o'qituvchi natijalarni ko'rib chiqadi, eng yaxshi natija ko'rsatgan o'quvchilarni rag'batlantiradi. Platformaning statistika moduli orqali har bir o'quvchining o'zlashtirish darajasi aniqlanadi.

Uy vazifasi sifatida ham Educaplay o'yinlaridan foydalanish samarali. O'qituvchi platformada topshiriq yaratib, o'quvchilarga havolani yuboradi. O'quvchilar uyda o'z qurilmalarida topshiriqni bajaradilar, o'qituvchi esa ertasi kuni natijalarni platformada ko'radi.

Cheklovlar va ularni bartaraf etish yo'llari

Educaplay platformasining ba'zi cheklovlari ham mavjud bo'lib, ularni hisobga olish zarur:

1. **Internetga bog'liqligi:** platforma onlayn ishlaydi. Muqobil sifatida ba'zi o'yinlarni oldindan yuklash yoki oflayn rejimda ishlaydigan analoglar (H5P, Quizlet) bilan qo'llash tavsiya etiladi;
2. **Interfeys tili:** platforma asosan ingliz va ispan tillarida bo'lsa-da, o'yinlardagi savol va javoblarni o'zbek tilida kiritish imkoni mavjud;
3. **O'qituvchi malakasi:** platformadan samarali foydalanish uchun o'qituvchilar maxsus treninglardan o'tishlari yoki o'zlari platformani o'rganishlari zarur.

Ushbu cheklovlarni bartaraf etish uchun maktablarda interaktiv ta'lim texnologiyalari bo'yicha metodik markazlar tashkil etish, o'qituvchilar malakasini oshirish kurslarida Educaplay platformasini o'rgatish hamda internet infratuzilmasini yaxshilash tavsiya etiladi.

XULOSA VA TAKLIFLAR

Educaplay interaktiv o'yin platformasidan tarix darslarida muhim pedagogik vosita sifatida foydalanish mumkin. Tadqiqot shuni ko'rsatdiki, ushbu platformadan foydalanish o'quvchilarning tarixga bo'lgan qiziqishi va motivatsiyasini 30–45 % ga oshiradi, bilimlarni o'zlashtirishni sezilarli darajada yaxshilaydi, o'quvchilarning kritik va xronologik tafakkurini rivojlantiradi, dars faolligini va guruh hamkorligini kuchaytiradi, o'qituvchiga real vaqt rejimida o'quvchilar rivojini kuzatish imkonini beradi.

Educaplay platformasi zamonaviy tarix ta'limining ajralmas qismiga aylanishi zarur. O'qituvchilar ushbu platformadan dars bosqichlariga mos ravishda, maqsadli va tizimli foydalangan taqdirdagina pedagogik samara to'liq yuzaga chiqadi. Kelajakda O'zbekiston tarix o'qituvchilari uchun Educaplay asosida maxsus o'quv resurslari fondini yaratish maqsadga muvofiq bo'ladi.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati:

1. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2020-yil 5-oktyabrdagi "Raqamli O'zbekiston – 2030" strategiyasi to'g'risidagi Farmoni². – Toshkent, 2020.
2. Bloom B.S. Taxonomy of Educational Objectives: The Classification of Educational Goals. – New York: David McKay Company, 1956. – 207 p.
3. Deterding S., Dixon D., Khaled R., Nacke L. From game design elements to gamefulness: defining gamification // Proceedings of the 15th International Academic MindTrek Conference. – ACM, 2011. – P. 9–15.
4. Gee J.P. What Video Games Have to Teach Us About Learning and Literacy. – New York: Palgrave Macmillan, 2007. – 256 p.
5. Mayer R.E. Multimedia Learning. 2nd ed. – Cambridge: Cambridge University Press, 2009. – 320 p.
6. Prensky M. Digital natives, digital immigrants // On the Horizon. – 2001. – Vol. 9, No. 5. – P. 1–6.
7. Squire K. Video Games and Learning: Teaching and Participatory Culture in the Digital Age. – New York: Teachers College Press, 2011. – 254 p.
8. Vigotskiy L.S. O'yin va uning bolaning psixik rivojlanishidagi roli // Psixologiya fanlari. – Toshkent: O'qituvchi, 1994. – B. 43–58.
9. Hamidov I.I. Tarix ta'limida zamonaviy texnologiyalar. – Toshkent: Ma'naviyat, 2022. – 184 b.
10. Educaplay. Official website. – URL: <https://www.educaplay.com> (murojaat etilgan: 20.03.2025).

2 <https://lex.uz/ru/docs/-5030957>

-
- 13.00.00 Pedagogika fanlari
  - 13.00.01 Pedagogika nazariyasi. Pedagogik ta'limotlar tarixi
  - 13.00.02 Ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi (sohalar bo'yicha)
  - 13.00.03 Maxsus pedagogika
  - 13.00.04 Jismoniy tarbiya va sport mashg'ulotlari nazariyasi va metodikasi
  - 13.00.05 Kasb-hunar ta'limi nazariyasi va metodikasi
  - 13.00.06 Elektron ta'lim nazariyasi va metodikasi (ta'lim sohaları va bosqichlari bo'yicha)
  - 13.00.07 Ta'limda menejment
  - 13.00.08 Maktabgacha ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi
  - 13.00.09 Ijtimoiy pedagogika
  - 07.00.00 Tarix fanlari
  - 19.00.00 Psixologiya fanlari
  - 01.00.00 Fizika-matematika fanlari
  - 02.00.00 Kimyo fanlari
  - 03.00.00 Biologiya fanlari
  - 09.00.00 Falsafa fanlari
  - 10.00.00 Filologiya fanlari
  - 11.00.00 Geografiya fanlari

MAKTABGACHA VA MAKTAB TA'LIMI

Mas'ul muharrir: Ramzidin Ashurov

Ingliz tili muharriri: Murod Xoliyorov

Musahhih: Alibek Zokirov

Sahifalovchi va dizayner: Iskandar Islomov

2026. №6(5)

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Maktabgacha va maktab ta'limi" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelamasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

"Maktabgacha va maktab ta'limi" jurnali 26.09.2023-yildan O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan №C-5669363 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.
Litsenziya raqami: № 136361.

Manzirimiz: Toshkent shahar, Yunusobod tumani
19-mavze, 17-uy.